

ELENCHUS.

- Quæstio I. Quid solvi debeat? 389
 II. Qualiter, seu quo modo fieri debeat Solutio? 391
 III. Utrum etiam per compensationem ritè fieri possit Solutio, & debitum expungi? 392

§. III.

De ordine inter creditores in solvendis debitis servando, dum debitor nimis avaratus moritur, aut cedit bonis: ubi etiam de conditione indebiti.

- Quæstio I. Quid sit conditio indebiti & quando locum habeat? 394
 II. Quo ordine Solutio faciendâ sit, seu cui ex creditoribus Solutio prius præstanda, vel restitutio faciendâ sit, casu quo debitoris media non amplius sufficiat ad cuncta debita solvenda, aut debitor moriatur, aut cedat bonis? 395

TITULUS XXIV.

De Donationibus.

§. I.

De natura, ac Divisione Donationis, item de requisitis ad eam, & effectu ejusdem.

- Quæstio I. Quid sit donatio? 399
 II. Quotuplex sit donatio? Ibid.
 III. Quanam requirantur ad hoc, ut donatio de Jure subsistat? 400
 IV. An, & in quibus casibus ad donationem requiratur insinuatio apud Judicem? Ibid.
 V. Quid donari possit? 401
 VI. Quinam donare possint? Ibid.
 VII. Quid sit effectus donationis? 402

§. II.

De Donationibus Episcoporum, Prælatorum ac Rectorum Ecclesiarum, Clericorum, Religiosorum: ubi etiam de Revocatione Donationis.

- Quæstio I. An, & quid Episcopi, alique Prælati, ac Ecclesiarum Rectores donare possint de redditibus, & proventus, vel aliis bonis, ac rebus Ecclesiæ, Monasterii? &c. 403
 II. An, & quid donare possint Religiosi privati? 404
 III. An, & quando, per quem, & à quo donatio iterum revocari possit? 405

TITULUS XXV.

De Peculio Clericorum.

§. I.

De Natura, ac Divisione honorum, seu Peculii Clericorum, eorumque Dominio.

- Quæstio I. Quid sit, ac significet Peculium Clericorum? 407
 II. Quotuplicia sint bona Clericorum? 408
 III. An Clerici bonorum prælatorum habeant Dominium? 409

§. II.

De Clericorum bonis Ecclesiasticis superfluis, sive illis, quæ ad eorum honestam sustentationem necessaria non sunt.

- Quæstio. An Clerici bonorum Ecclesiasticorum superfluum dominium habeant? 410
 §. III.
De Clericorum obligatione erogandi bona Ecclesiastica superflua in pias causas, pauperes præsertim, ubi etiam de honesta sustentatione Clericorum.

- Quæstio I. An & quo Jure teneantur Clerici, bona superflua Ecclesiastica erogare in pias causas? 415
 II. An ex virtute justitiæ teneantur Clerici bona superflua erogare in causas pias, ita ut in causam profanam expendentes teneantur ad restitutionem? Ib.
 III. Quid nomine causarum piarum veniat, & quo ordine in eas bona superflua erogare teneantur Clerici? 417
 IV. Quenam sit, ac dicatur, & quomodo judicari debeat honesta sustentatio Clerici? 419

TITULUS XXVI.

De Testamentis, & Ultimis Voluntatibus.

§. I.

De Natura & Divisione Testamentorum.

- Quæstio I. Quid sit Testamentum? 421
 II. Quotuplex sit Testamentum? Ibid.

§. II.

De Testamento solemnî Scripto, seu clauso, & solemnitatibus ad illud de Jure Civili requisitis.

- Quæstio. Quid sit, & quas de Jure Civili solemnitates requirat Testamentum solemnæ Scriptum? 422

§. III.

De Testamento solemnî Nuncupativo, & solemnitatibus ad illud de Jure Civili requisitis.

- Quæstio I. Quid sit, & quales requirat solemnitates Testamentum solemnæ Nuncupativum, zu einem von Mund aufgesprochenen zierlichen Testament? 427
 II. An valeat Testamentum Nuncupativum, in quo Testator remittit se ad schedam, vel scripturam aliquam, &c. 428
 III. An valeat Testamentum Nuncupativum factum ad interrogationem alterius? 430
 IV. An Testamentum Scriptum ex defectu alicujus solemnitatis invalidum, valeat saltem in vim Nuncupativi? 431

§. IV.

De necessitate Solemnitatum in foro externo.

- Quæstio. Qualiter Testamentorum solemnitates à Jure Civili præscriptæ sint necessariæ pro foro externo? 433

§. V.

De necessitate solemnitatum pro foro interno; ubi etiam de solemnitatibus de Jure Canonico requisitis.

- Quæstio I. An etiam pro foro interno necessariæ sint solemnitates à Jure Civili ad Testamentum requisitæ, ita ut sine illis Testamentum factum non subsistat? 436
 II. Quenam solemnitates de Jure Canonico requirantur in Testamento ad causam profanam? 441
 III. Quid Juris ergo circa numerum testium? Ibid.

§. VI.

De Testamentis Privilegiatis ad pias causas.

- Quæstio I. Quid, & an Privilegiatum sit Testamentum ad pias causas? 442
 II. An,

ELENCHUS.

- II. An, & qualis ergo de Jure Canonico requiratur solemnitas in Testamentis ad pias causas? 443
 III. An Testamentum absque solemnitate Civili ad causas pias conditum, valeat etiam quoad legata profana eidem interta? 445
 IV. An Testamentum imperfectum, sive aliquo modo captum, sed non perfectum, vel absolutum valeat quantum ad pias causas? 446
 V. An valeat Testamentum ad causam piam sine institutione hæredis factum? 447

§. VII.

De Privilegiatis Testamentis parentum inter liberos.

- Quæstio I. Quid, & qualiter privilegium sit Testamentum inter liberos? 448
 II. An Testamento parentum inter liberos minus solemnî subsistente, valeant, & subsistant etiam dispositiones quoad extraneos eidem interta? 451
 III. An Testamentum parentum minus solemnæ valeat etiam inter liberos naturales & spurios? 452

§. VIII.

De Privilegiatis Testamentis Militum, Rusticorum, & tempore pestis factis.

- Quæstio I. Quid sit Testamentum militis? quando, & quomodo privilegium? 453
 II. An & quomodo Privilegium sit Testamentum Rustici? 454
 III. An & qualiter privilegium sit Testamentum tempore pestis confectum? 455

§. IX.

De Privilegiatis Testamentis, videlicet, Principi oblatis, seu coram Principe factis: & ad acta datis, vel coram Actis factis.

- Quæstio I. Quid sit Testamentum Principi oblatum, seu coram Principe factum? 456
 II. Qualiter privilegium sit? & quomodo fieri possit, ac debeat Testamentum Principi oblatum, vel coram eo factum? 457
 III. Quid, & qualiter privilegium sit Testamentum ad Acta datum seu apud Acta factum? 458
 IV. Utrum etiam per nuntium, vel procuratorem liceat mittere Testamentum ad Acta? vel quod idem est? An sit, & dici possit Testamentum ad Acta, quando quis illud domi conscripsit, & claudit, sicut clausum per tertium aliquem ad Judicem mittit, eique coram duobus Testibus tradit, rogans, ut id sumere velit ad Acta? 460

§. X.

De his qui possunt, & his qui non possunt facere Testamentum.

- Quæstio I. Quinam, & quo Jure facere possint Testamentum? 463
 II. Quinam ab ipsa natura à faciendo Testamentum arceantur? Ibid.
 III. Quinam de Jure naturæ capaces, per Legem Civilem, vel Canonicam sine respectu ad culpam, vel delictum sint incapaces ad faciendum Testamentum? 464
 IV. Quinam per Leges ob defectum morum, vel ob culpam, & delictum sint incapaces faciendi Testamentum? 465
Reiffenstuel Jus Can. Tom. III.

- V. An huc usque recensiti ad testamentum inhabiles, etiam ad causas pias Testamentum facere nequeant? 467

§. XI.

De Testamentis Clericorum tam Regularium, quam Secularium: tam Majorum, quàm inferiorum.

- Quæstio I. An, & de quibus bonis Clerici sæculares facere possint Testamentum? 468
 II. An non saltem vi consuetudinis Clerici de bonis Ecclesiasticis superfluis pro libitu tam ad profanam, quàm piam causam testari valeant? 469
 III. An Religiosi facere possint Testamentum? 473

§. XII.

De Testamentis præsertim reciprocis, seu mutuis conjugum.

- Quæstio I. Quid sit, & quomodo fieri possit, ac debeat Testamentum reciprocum inter conjuges? ein Testament, Welches die Eheleute gegen einander aufreichen. 474
 II. Quomodo intelligenda sit dispositio conjugis mariti v. g. qui absque clausula illa relinquit? 476
 III. An cuius conjugum liceat Testamentum reciprocum iterum pro libitu revocare? 477
 IV. An sit aliqua obligatio faciendi Testamentum? 478

§. XIII.

De Hæredibus, & eorum institutione, variisque modis instituendi.

- Quæstio I. Quid & quotuplex sit hæres? 479
 II. Quinam possint esse hæredes? 480
 III. An, & quinam sint hæredes necessarii, ita ut necessarii institui debeant hæredes? 481
 IV. An etiam liberi illegitimi necessarii institui debeant hæredes? 482
 V. An, & quando necessarii hæredes sint parentes? nem fratres & sorores? Ibid.
 VI. Quomodo fieri possit, & debeat hæres institutio? præsertim an quis in re cæta? item an quis incertus institui possit hæres? 483
 VII. An & quomodo fieri possit institutio hæredis sub conditione? 486

§. XIV.

De Legitima, Falcidiâ, & Trebellianica.

- Quæstio I. Quid sit Legitima, quibus, qualiter, & quanta relinqui debeat? 487
 II. Ex quibus bonis debeatur, & computari debeat Legitima? 488
 III. Quid sit Falcidiâ, & Trebellianica? 490
 IV. Ex quibus bonis, & quomodo deducatur, ac computetur Falcidiâ, & Trebellianica? Ibid.
 V. An liberi fideicommissio universali, aut nimis legatis gravati possint præter legitimam etiam Falcidiâ, vel Trebellianicam detrahere? 491

§. XV.

De Exhæredatione Hæredum necessariorum.

- Quæstio I. Quid sit Exhæredatio Hæredum necessariorum? Ibid.
 II. Quomodo fieri debeat Exhæredatio descendentium? Ibid.
 III. Quæ-

ELENCHUS.

- III. Quænam sint legitimæ causæ exheredandi descendentes? 492
- IV. Quænam sint causæ, ob quas licet liberis exheredare parentes, vel alios ascendentes? 494
- V. Quæ sint causæ exheredandi fratres in casu, quo turpis persona infinita est hæres? Ibid.

§. XVI.

De Jure deliberandi; de Inventario; de Petitioe; Aditione; Repudiatione; Abstentione; & Renuntiatione hæreditatis.

- Quæstio I. Quid sit, ad quid, & quamdiu concedatur jus deliberandi? 495
- II. Quid, & cujus effectus sit Inventarium? Ibid.
- III. Quinam, & quando teneantur conficere Inventarium? Ibid.
- IV. Quando, & quomodo fieri possit, ac debeat Inventarium? Ibid.
- V. Quid sit hæreditatis petitio? 496
- VI. Quid sit adire hæreditatem, & quomodo aditio hæreditatis fiat? Ibid.
- VII. Quinam adire hæreditatem possint, & quid requiratur ad hoc ut ritè adeat? Ibid.
- VIII. Quosnam pariat effectus aditio hæreditatis? Ibid.
- IX. Quid sit repudiare hæreditatem, & abstinere ab ea: vel quid sit repudiatio hæreditatis, vel abstentio ab ea, & à quo fieri possit? 497

§. XVII.

De Renuntiatione Hæreditatis, & Jure accrescendi.

- Quæstio I. Quid sit Renuntiatio hæreditatis? an & quomodo fieri possit? 498
- II. An, & quando valida sit Renuntiatio præsertim jurata hæreditatis futuræ, alicujus adhuc viventis? 498
- III. An Renuntiatio, quæ filia dote accepta ritè, & validè renuntiat, noceat liberis ex tali filia natis, vel generandis? 499
- IV. Quomodo sit interpretanda Renuntiatio? 500
- V. Quid sit, & quibus competat *Jus accrescendi*? Ibid.

§. XVIII.

De Substitutionibus.

- Quæstio I. Quid & quotuplex sit Substitutio? 501
- II. Quid sit, & quos effectus habeat *Substitutio Vulgaris*? Ibid.
- III. Quandonam expiuret *Substitutio Vulgaris*? 502
- IV. Quid, & quotuplex sit *Substitutio Pupillaris*? Ibid.
- V. Qui sint effectus *Substitutionis Pupillaris*? 503
- VI. Quandonam expiuret *Substitutio Pupillaris*? Ibid.
- VII. An expirante ob pubertatem advenientem *Substitutione Pupillari*, expiuret etiam *tacita Vulgaris* comprehensa in *expressa pupillari*? 504
- VIII. Quid sit *Substitutio exemplaris*, à quo, cui & quomodo fieri possit? Ibid.
- IX. Qui sint effectus *Substitutionis exemplaris*? & quando expiuret? Ibid.
- X. Quid sit *Substitutio reciproca*, seu *breviloqua*? quomodo fiat? quos effectus habeat? & quando expiuret? 505
- XI. Quid sit *Substitutio compendiosa*? Ibid.

§. XIX.

De Substitutione indirecta, seu Fideicommissoria, & de Fideicommissis.

- Quæstio I. Quid sit *Substitutio Fideicommissoria*? & quomodo faciendâ? 506
- II. Quid, & quotuplex sit *Fideicommissum*? 507
- III. Quis, quem, & quomodo *Fideicommissio* præsertim *universalis* gravare possit? Ibid.
- IV. Qui sint effectus *Fideicommissi*? 508
- V. Quomodo interpretanda sint *Fideicommissa*, quibus pacens liberos gravat, præsertim additâ conditione *si sine liberis discedant*? 509
- VI. Quandonam expiuret *Fideicommissum*? Ibid.

§. XX.

De Legatis, & Fideicommissis particularibus.

- Quæstio I. Quid sit *Legatum*? à quo, & cui fieri possit? 511
- II. Quotuplex sit, & quomodo fieri possit *Legatum*? 512
- III. Quid Juris de *Legatis conditionatis*? *si nupsit*, vel *non nupsit*. Item *si Religionem ingrediatur*, vel *non*: *si Ordines suscipiat*, vel *non*? Ibid.
- IV. Quid sit? quomodo fiat? & quomodo valeat *Legatum sub*, seu *ex certa causa*? 514
- V. Quæ forma, & solemnitas requiratur ad *Legatum*? 515
- VI. Quænam res, præsertim an aliena *Legari* possit? Ibid.
- VII. Quandonam *Legatarius* acquirit dominium, & fructus *Legati* sibi facti? 516
- VIII. An *Legatarius* propria autoritate capere possit *Legatum*? 517

§. XXI.

De Donationibus mortis causâ: Item de Codicillis, & Clausula Codicillari.

- Quæstio I. Quid sit? quomodo? & quando fieri possit donatio mortis causâ? 518
- II. Quinam, & cui donare mortis causâ possit? 519
- III. An, & quomodo donatio mortis causâ revocari possit? Item quandonam ipso Jure expiuret? Ibid.
- IV. In quibus differat donatio mortis causâ à *Legato*, & *Donatione* inter vivos? Ibid.
- V. Quænam solemnitas requiratur ad *Donationem* mortis causâ? 520
- VI. Quid sit *Codicillus*? ad quid serviat? à quo, & quomodo fieri debeat? Ibid.
- VII. Quid, & cujus effectus sit *clausula Codicillaris*? 521

§. XXII.

De Irritatione, Destitutione, Ruptione, Revocatione, ac Mutatione Testamentorum, ac aliarum ultimarum Voluntatum.

- Quæstio I. Quid sit *irritari* Testamentum? & quomodo irritetur? 523
- II. Quid sit *destitui*? & quomodo destituatur Testamentum? Ibid.
- III. Quid sit *rumpi*? & quomodo rumpatur Testamentum? Ibid.
- IV. An, & quomodo Testator possit suum revocare, aut mutare Testamentum? 524
- V. An, & quomodo revocari possit *verbis*? Ibid.
- VI. An, & quomodo *facto* revocetur Testamentum? Ibid.
- VII. An, & quomodo *facto* revocetur Testamentum per confessionem alterius? 525
- VIII. An, & quomodo revocari possint, & quando revocantur censeantur aliarum ultimarum Voluntates, *Donationes* nempe mortis causâ, *Legata*, & *Codicilli*? 527

§. XXIII.

ELENCHUS.

§. XXIII.

De Executionibus, & Executione Testamentorum, & aliarum Ultimarum Voluntatum.

- Quæstio I. Quid, & quotuplex sit *Executor Testamenti*, vel alterius *Ultimæ Voluntatis*? 528
- II. Quinam de Jure sint *Executores*? Ibid.
- III. Quinam possint deputari, & esse *Executores Ultimarum Voluntatum*? 529
- IV. An *Executor* in Testamento deputatus cogi possit ad exequendam ultimam defuncti voluntatem? 530
- V. Quandonam *Executores* teneantur exequi ultimam voluntatem defuncti? & à quo negligentes compelli possint? ac quibus penis subjaceant debito tempore non exequentes? Ibid.
- VI. Quomodo adimpleri, seu *Executioni* mandari debeat ultima voluntas defuncti? 531
- VII. An *Executores* possint mutare ultimam defuncti voluntatem ad alias causas, in alium usum pium, saltem in casu, quo *Legatum* ad designatum pium usum non sufficit, vel applicari non potest? 532
- VIII. An possit *Executor*, vel in ejus defectu *Episcopus* relicta ad causam piam, pro libitu, vel pauperi, cui vult etiam uni soli erogare; si Testator in genere, ac sine ulla determinatione dicit? 533
- IX. Quomodo habere se debeant *Executores*, si Testator dicit: *Volo, ut hæc impendantur pro salute animæ meæ* vel *pro DEI gloria*? 534

TITULUS XXVII.

De Successionibus ab intestato:

§. I.

De Natura, & Divisione Successionis ab intestato, ubi etiam de computatione consanguinitatis graduum in eâ observandâ.

- Quæstio I. Quid, & quotuplex sit *Successio* ab intestato? 534
- II. Quinam, & quo ordine ab intestato succedant? Ibid.
- III. Quomodo computentur gradus consanguinitatis in ordine ad dignoscendum, quis sit gradu proximior consanguineus defuncti? Ibid.

§. II.

De Successione descendentiæ, liberorum nempe, nepotum, ac pronepotum.

- Quæstio I. Quinam liberi, & quomodo succedant ab intestato? 535
- II. Quinam, & quomodo succedant nepotes ab intestato? 537

§. III.

De Successione Ascendentiæ, & Collateralium fratrum nempe, & aliorum Sanguine junctorum.

- Quæstio I. Quomodo succedant parentes, & alii ascendentes, casu quo nulli extant descendentes defuncti? 538
- II. Quando, & quomodo ab intestato succedant Collaterales? 539
- III. Quomodo legitimi tantum seu adoptivi, & illegitimi Collaterales succedant? 541

Reiffenstuel Jus Can. Tom. III.

§. IV.

De Successione Conjugum, & fisci: ubi etiam Specialiter de Successione in bona Clericorum.

- Quæstio I. Quomodo, & quando sibi invicem succedant conjuges? 542
- II. An, & quomodo ab intestato succedat fisci? 543
- III. Quinam succedat in bona Clericorum? Ibid.

TITULUS XXVIII.

De Sepulturis.

§. I.

De Natura, Loco, & Jure Sepulture.

- Quæstio I. Quid sit *Sepultura*? 545
- II. Ubinam, & quæ loca deputari, & servare possint pro *Sepultura*? Ibid.
- III. Ubinam quisvis, seu in quo Cœmeterio, vel Ecclesia sepeliri debeat? Ibid.
- IV. Ubinam sepeliendi sint Clerici sæculares? 546
- V. Ubi sepeliendi sint Religiosi, eorum Novitii, & reliqui famuli aut domestici? 547
- VI. Ubinam sepeliri debeat uxor seu vidua, sive actu adhuc ligata? Ibid.
- VII. Ubi sepeliri debeant viatores transeuntes, hospites, peregrini, & advenæ? 548
- VIII. Quibus locis competat *Jus Sepulture* ad hoc, ut defunctorum cadavera ibidem sepeliri possint, ac debeant? 549
- IX. Quænam observanda circa *Sepulturam*, casu quo quis eam apud Regulares elegit? Ibid.

§. II.

De Electione Sepulture, ac Portione Canonica: ubi etiam de eo, quod peti, & accipi potest pro Sepultura.

- Quæstio I. Quinam, & ubi eligere sibi possint *Sepulturam*? 550
- II. Quid Juris & emolumentum Parochus defuncti habeat, casu quo, aliquis in aliena Parochia *Sepulturam* eligit, vel in *Sepultura Majorum* extra propriam Parochiam existente sepelitur? 551
- III. Quid, & quotuplex, & quanta sit portio *Canonica*? Ibid.
- IV. De quibus rebus, & à quibus locis solvi debeat portio *Canonica* Parochialis? 552
- V. Quinam, & quæ loca teneant solvere portionem *Canonica*m, seu *Quantam Parochialem*, sive *funeralium*? 553
- VI. Quid, & quanta sit, à quo, & cui debeatur portio *Canonica* *Episcopalis*? Ibid.
- VII. Num aliquid peti possit pro *Sepultura*? 554
- VIII. An Clerici aliquid exigere possint pro actu, & officio *Sepulture*, pro *Exequiis*, deductione funeris &c. 555

§. III.

De iis, quibus Sepultura Sacra concedi, vel negari debet.

- Quæstio I. Quinam in loco Sacro sepeliri possint ac debeant? 556
- II. Quid Juris, si quis juxta SS. Canones, *Sepultura* indignus sepeliatur in loco Sacro? an nempe, & quando

ELENCHUS.

- post quinquennium contranullitatem Professionis legitime reclamare possit, & audiendus sit nulliter professus? præcipue an non in casu, quo ignovit nullitatem Professionis, aut alias impeditus fuit ad reclamandum intra quinquennium? 623
- IV. Quid faciendum nulliter Professo, qui coram Deo, & in conscientia saltem certo scit, quod ejus Professio sit nulla, eò quòd v. g. tantum fidei, ac sine animo sese obligandi eam emisit, vel aliud essentielle requisitum v. g. ætatem Legitimam non habuerit &c. & tamen in foro externo id probare non potest: vel ultra quinquennium nullitatem ignorans, primum post lapsum quinquennii illam cognoscit: aut eà prius cognita, usque ad lapsum quinquennii impedimentum reclamandi patitur? 624
- V. Quid Juris, si nulliter professus dubitat, an non tacite, vel expresse ratificaverit Professionem, postquam jam scivit eam esse nullam? Ibid.
- VI. An, & quomodo Professio ratificari possit, aut debeat nulliter Professus? & quæ requirantur ad validam ratificationem? 625
- VII. An ad valorem ratificationis requiratur novus consensus, & acceptio illius, cujus est suscipere ad professionem? consequenter, an necesse sit, ut eidem etiam prius manifestetur, & notum fiat, Professionem primam fuisse invalidam? Ibid.

§. VIII.

De Potestate ejiciendi Religiosos professos, ubi etiam de ipsis Ejectis: item de fugitivis, & Apostatis, eorumque obligatione.

- Quæstio I. An, & ob quas causas, quando, & quomodo Religiosi jam professi ex Ordine ejici possint? 627
- II. A quibus Superioribus possint ejici incorrigibiles? Ibid.
- III. An, quando, & quomodo possit Religio expellere nulliter professum? 628
- IV. Quid Juris de actu Ejectis? Ibid.
- V. An Religiosus ejectus teneatur se corrigere ad hunc finem, ut iterum ad Religionem redire possit & debeat? 629
- VI. An Religio Religiosum emendatum, petentem suscipi teneatur iterum recipere: & non penitentem, vel venientem querere? Ibid.
- VII. Quinam sint, & vocentur Religiosi fugitivi, & Apostatae? Item quid Juris de iis? Ibid.
- VIII. Quæ sint obligationes Apostatarum, & Fugitivorum? 630
- IX. Quæ sint poenæ Fugitivorum, & Apostatarum? Ibid.
- X. An, & qualiter peccent? quibusque poenis subjaceant recipientes, retinentes, aut occultantes Apostatam, vel Fugitivum? Ibid.
- XI. Quæ sit potestas, & obligatio Religionis erga Apostatas, & Fugitivos? Ibid.

§. IX.

De Transseuntibus ad aliam Religionem.

- Quæstio I. An Religiosi legitime professi possint de una Religione ad aliam transire? & quæ conditiones ad talem transitum requirantur? 631
- II. An expediat à Religione minus stricta ad strictiorem transire, & Transseuntibus recipere? 633

TITULUS XXXII.

De Conversione Conjugatorum.

- Quæstio I. An, & quando Conjuges ingredi possint Religionem? 634
- II. An, & quando Conjuges intrare possint Religionem post matrimonium jam consummatum? 635
- III. An, & quomodo Conjuges Religionem intrare, vel etiam Ordines suscipere valeant, casu quo unus eorum committeret adulterium Carnale, vel spirituale labendo in hæresim, vel infidelitatem? 637

TITULUS XXXIII.

De Conversione Infidelium.

- Quæstio unica. Quid Juris de Matrimonio infidelium & prohibus eorum, casu quo unus illorum, vel ambo convertuntur ad fidem? an nempe, & quando separari possint, aut debeant? Item cui proles restituenda? 639

TITULUS XXXIV.

De Voto, & Voti Redemptione.

- Quæstio I. An hæres teneatur exequi vota defunctorum? 640
- II. Quid sit Redemptio Voti, & quot modis fieri queat? Ibid.
- III. Quid sit Irritatio voti, & à quo fieri possit? 641
- IV. Quid sit dispensatio voti, ex quibus causis, & à quo fieri possit? 642
- V. Quid sit commutatio voti, & à quo fieri possit? 645
- VI. An etiam, & à quo fieri possit, Irritatio, Dispensatio, & Commutatio votorum in favorem tertii, v. g. Ecclesiæ, Monasterii, pauperis emisorum? Ibid.

TITULUS XXXV.

De statu Monachorum, & Canonicorum Regularium.

§. I.

De Peculio, & Paupertate Religiosorum.

- Quæstio I. An, & quomodo prohibitum sit, vel concessum Monachis, & aliis Religiosis habere peculium, vel proprium? 646
- II. Quæ sit poena proprietarii? 648
- III. Quid Juris in casu quo aliquid alicui Religioso in particulari legatur, aut donatur hæc conditione, ut ad eum, & non ad Monasterium pertineat? 649

§. II.

De Clausura Regularium, tam virorum, quam Monialium.

- Quæstio I. Quid sit Clausura Monasterii Regularium tam virorum, quam Monialium? 650
- II. An, & quanta sit obligatio Clausuræ Monialium quoad egressum? Ibid.
- III. Ob quas causas, & per quas dari possit Monialibus licentia exeundi à Clausura? Ibid.
- IV. In quo consistat, & quantum se extendat obligatio Clausuræ Monialium quoad ingressum? 651
- V. Ob quas causas personis aliis intrare Clausuram prohibitis, licitum sit ingredi Clausuram Monialium? 653

TITULUS XXXVI.

De Religiosis Domibus, ut Episcopo sint subjectæ. Quæ.

ELENCHUS.

§. IV.

- Quæstio I. Quid ad præsens sit *Domus Religiosa*? & quid requiratur ad eam? 658
- II. Cui subjectæ sint *Domus Religiosæ* seu *loci Religiosi*? Ibid.
- III. Quid Juris pariat Episcopo hæc subjectio *locorum Religiosorum*? 659
- IV. Quid Juris competat Episcopo in *locis pia* auctoritate Episcopi non erecta, consequenter non *Religiosa*? Ibid.
- V. Utrum Episcopus vi Jurisdictionis suæ possit *Religiosa*, aut saltem *pia loca*, fundationes, & instituta ad certum pium usum erecta, vel deputata, in alium usum pium transferre? Ibid.

TITULUS XXXVII.

De Capellis Monachorum, & aliorum Religiosorum.

- Quæstio I. Cui competat jus præficiendi Rectorem in Ecclesiis Monasterio incorporatis? & qualis præfici debeat? 660
- II. An, & qualem jurisdictionem habeat Episcopus in Regulares existentes in Parochiis Monasterio incorporatis? 661
- III. Quid Juris de congrua portione assignanda Vicariis Ecclesiarum Monasterio (vel etiam Collegio, Capitulo, Universitati &c.) incorporatarum? à quo nempe, qualis, quanta, & de quibus redditibus constitui, & assignari debeat? Ibid.

TITULUS XXXVIII.

De Jure Patronatus.

§. I.

De Natura Jurispatronatus: Item de causis & modis, quibus acquiritur, & quis Patronus efficitur.

- Quæstio I. Quid sit *Jurispatronatus* ad propositum? 663
- II. Ex quibus causis, seu quibus modis acquiritur *Jurispatronatus*, & efficitur quis *Patronus*? 664

§. II.

De Modis, quibus Jurispatronatus jam semel acquisitum in alios transferri, consequenter Transfatione acquiri possit: ubi etiam de iis, qui capaces sunt Jurispatronatus.

- Quæstio I. An, & quomodo transferatur in alium *Jurispatronatus* per successionem hæreditariam? 666
- II. An, & quomodo *Jurispatronatus* per *Donationem* in alium transferri possit? 667
- III. An, & quomodo *Permutatione* in alium transferri queat *Jurispatronatus*? 668
- IV. An, & quomodo vendi possit *Jurispatronatus*? Ibid.
- V. An *Jurispatronatus* etiam cum *Feudo*, *Emphyteusi*, *Hypotheca*, & *Dote* transeat? 669
- VI. Quinam sint capaces *Jurispatronatus*? Ibid.
- VII. Num etiam *Judei*, *Pagani*, & *Hæretici* sint capaces *Jurispatronatus*? 670

§. III.

De Divisione Jurispatronatus præsertim in Ecclesiasticum & Laicale: & differentia inter utrumque.

- Quæstio I. Quomodo dividatur, seu quotuplex sit *Jurispatronatus*? Ibid.
- II. In quibus differant inter se *Jurispatronatus Ecclesiasticum*, & *Laicale*? 671

De Jure præsentandi: ac de ipsa Præsentatione: ubi etiam de casu, quo litigant, aut discordant Patroni.

- Quæstio I. Qualiter Patrono competat *Jus præsentandi*? 673
- II. Quos præsentare Patronus possit & debeat? Præsertim an etiam se ipsum præsentare valeat? 674
- III. An Patroni teneant ur præsentare digniorem, vel sufficiat præsentare dignum? 675
- IV. Quid Juris, si Patroni præsentant omnino indignum, aut inhabilem? Ibid.
- V. Quomodo fieri debeat præsentatio? & cujus præferenda sit, si plures sint Patroni, & plures ab eis præsententur? 676
- VI. Quid Juris, si Patroni in præsentando, vel circa ipsum *Jurispatronatus* discordent, & litigent? 677
- VII. Quid Juris? si lis vel controversia non est inter ipsos Patronos, sed inter Patronum & Episcopum, vel Ecclesiam, hac contentente se liberam: vel inter Patronum, & Præsentatos, aut inter præsentatos ipsos? 678
- VIII. Quid Juris, & quis institui debeat aut possit, si plures ab unico Patrono præsententur? Ibid.

§. V.

De aliis Juribus Patrono competentibus: ubi etiam de Oneribus: ac de causis, ob quas iterum amittitur, seu extinguatur Jurispatronatus.

- Quæstio I. In quo consistat, & quomodo competat Patrono honor indicatus in versiculis citatis per verba *Honor*, & *Præst*? 678
- II. In quo consistat, & quomodo competat Patrono jus alimentationis indicatum in versiculis per verba *alatur egenus*? 679
- III. Quæ sint onera, & munera Patroni? Ibid.
- IV. An Patroni præter præfata à num. 110. duo Jura habeant etiam jus aliquod, vel potestatem in Ecclesiam, vel bona ipsius, vel Rectorem ejusdem, ita ut possint Ecclesiis, & Beneficiis onus aliquod, aut pensionem imponere, aut à Beneficiario exigere, aut de bonis illius disponere, aut Beneficiarium amovere? &c. 680
- V. Quibus de causis, & quibus modis *Jurispatronatus* amittatur, & poenalis extinguatur? 681

TITULUS XXXIX.

De Censibus, Exactionibus, & Procuracionibus.

§. I.

De Censibus: ubi in specie de Cathedralicis.

- Quæstio I. Quid ad præsens, & quotuplex sit *Census*? 682
- II. Quinam, & qua de causa *Census* imponere possint quibusvis Ecclesiis, aut Beneficiis? Ibid.
- III. Quid sit *Cathedralicum*? & à quo, præsertim an etiam à Monasteriis, & Ecclesiis Regularium solvi debeat? 683
- IV. In qua quantitate, & quali monetâ, ac quando solvi debeat *Cathedralicum*? Ibid.

§. II.

De Exactionibus Ecclesiasticis: principaliter de Subsidiis Charitativo, & Subsidiis ad Seminarium.

- Quæstio I. Quid sit *Subsidium Charitativum*, quinam &

ELENCHUS.

Ecclesiis, vel Coemeteriis commissa privetur quis Immunitate Asyli? 748

§. V.

De reliquis Criminibus Asylu privantibus, videlicet Homicidio proditorio, crimine Assassini, Hæresis, læsæ Majestatis: ubi etiam de aliis criminibus: Item de fugientibus è carcere, aut manibus sceleritum.

Quæstio I. Quid ad propositum sit homicidium proditorium? 749

II. Quid sit, & dicatur Assassinium? & quinam veniant nomine Assassinorum? Item quæ requirantur ad hoc ut Asylu privetur? 751

III. Quandoam quis dicatur committere crimen læsæ Majestatis in personam ipsiusmet Principis? Item quinam ad propositum nomine Principis veniant? 753

IV. Utrum etiam propter alia crimina in Bulla Gregorii XIV. non expressa, eis tamen æqualia, vel infidem majora, enormia, & atrocissima quis privetur Jure Asyli? 754

V. An etiam Asylu gaudeant Rei è carceribus, aut manibus sceleritum fugientes, dum ducuntur ad carceres, vel inde ad supplicium? Ibid.

Annectitur circa hanc materiam Bulla novissima Benedicti XIII. 755

§. VI.

De Effectibus, Favoribus, & Privilegiis Immunitatis Asyli.

Quæstio I. Quosnam effectus, favores, aut privilegia Jus Asyli pariat, Reis confugientibus ad Ecclesias, vel alia loca sacra? 758

§. VII.

De Custodia & Extrahctione confugientium ad Ecclesiam: Modoque custodiendi & extrahendi eosdem: ubi etiam de Restitutione malè extractorum.

Quæstio I. An, à quo, & quando custodiri possint ac debeant Rei ad Ecclesiam confugientes, ne elabantur, donec ab Episcopo cognoscatur, num gaudeant Immunitate, nec ne? 761

II. An, quando, & à quo Curie sæculari extradi possint ac debeant Rei ad loca sacra confugientes? 762

III. An necessaria sit licentia Episcopi ad hoc, ut Reus Criminis excepti tradi possit Curie sæculari eundem requirenti? Ibid.

IV. An, quando & quomodo Potestas sæcularis capere, aut extrahere possit Reum in loco Asyli existentem? 763

§. VIII.

De malè extractorum, aut extraditorum Restitutione: ubi de aliis penis violentum Jus Asyli: & Absolutione ab ipsisdem.

Quæstio I. An, à quò, cui, & quomodo restituendus sit malè extractus, aut extraditus? 766

II. Quænam aliæ penæ sint statutæ in violatores Immunitatis Asyli? &c. 768

III. Quinam dicantur violare Immunitatem Juris

Asyli, ad hoc ut penas Juris præsertim Excommunicationem incurrant? Ibid.

IV. Quis, & quando absolvi possit ab Excommunicatione contracta ob violatam Immunitatem Juris Asyli? 769

§. IX.

De Immunitate Reali & Personali.

Quæstio I. Quid sit, & in quo consistat Immunitas Realis & Personalis, seu rerum & Personarum Ecclesiasticarum? 770

II. Quænam res seu bona Ecclesiarum & personarum Ecclesiasticarum gaudeant hac Immunitate Reali? Ibid.

III. Quænam loca nomine Ecclesiæ, & quænam personæ nomine Ecclesiasticarum personarum in præsentem veniant ad hoc, ut ipsa & bona earum gaudeant Immunitate? 771

IV. Quo Jure Ecclesiæ Ecclesiasticæque Personæ earumque bona gaudeant Immunitate reali, & personali? 772

§. X.

De Oneribus, Præstationibus, & Exactionibus, à quibus Ecclesiæ Ecclesiasticæque personæ, & bona ipsarum vi Immunitatis realis, & personalis sunt exemptæ: Ubi in specie de Ordinariis Oneribus, ac Tributis, Velligalibus, Gabellis, & extraordinariis exactionibus tempore communis necessitatis.

Quæstio I. A quibus Oneribus, Exactionibus &c. Ecclesiæ Ecclesiasticæque personæ per Immunitatem realem, & personalem sint liberæ? 773

II. Quo Titulo, & quâ conscientia Domini territoriales de Clericis hodie tributa, & alia exigant? 777

III. Ad quæ onera teneantur Clerici? 783

§. XI.

De violatoribus Immunitatis: & de penis violentum Immunitatem realem, aut Personalem: ac de absolutione ab ipsisdem; ubi etiam de statutis, & legibus contra immunitatem Ecclesiasticam.

Quæstio I. Quas penas incurrant violatores Immunitatis Realis, & personalis? & quinam sint ac dicantur Immunitatis violatores, penam incurrentes? 783

II. Quisnam à dictis penis absolvi possit? 785

III. Quid Juris de Principum & Dominorum sæcularium statutis, Ordinationibus, constitutionibus pragmaticis, &c. Decretis contra Immunitatem Ecclesiasticam factis? 786

TITULUS L.

Ne Clerici vel Monachi sæcularibus negotiis se immisceant.

Quæstio I. Quid, & quotuplex sit Negotium sæculare Clericis prohibitum? 787

II. Quænam Negotia sæcularia in specie Clericis, & Monachis sunt prohibita? Ibid.

III. Quas penas incurrant Clerici aliquod ex recentis Negotium sæculare exercentes? 789



JURIS CANONICI
UNIVERSI

CLARA METHODO JUXTA TITULOS
quinque Librorum Decretalium in Quæstiones distributi,
solidisque Responsionibus, & Objectionum
Solutionibus dilucidati,

LIBER TERTIUS.

P R Æ F A T I O.



OSTQUAM in primo Libro Decretalium, præmissis quatuor Titulis, tum de Sanctissima TRINITATE, urpote Fonte, atque origine, omnis Sapientiæ & Justitiæ, tum de Constitutionibus, Rescriptis & Consuetudine, veluti generalibus Juris principis, actum fuisset de Prælatibus, & Judicibus Ecclesiasticis, eorumque institutione, & autoritate: in secundo Libro de Judiciis, quibus præfunt, seu de Progressu judiciario, ipsumque concernentibus: subnectuntur tres alii Libri, in quibus tractantur materiæ, & causæ, quæ in Ecclesiasticis judiciis tractari, & agitari solent. Hæ autem aut criminales sunt; de quibus agitur in quinto Libro Decretalium, agendo de vitis, & penis eorum: aut civiles, quarum appellatione comprehenduntur etiam causæ spirituales, atque Ecclesiasticæ, in quibus non criminaliter, seu ad publicam vindictam ob crimen infligendam: sed civiliter, atque ad privatam interesse super re, vel jure aliquo contenditur. Hujusmodi verò causæ vel concernunt personas Ecclesiasticas, earumque res, aut Ecclesias: & de his tractat iste tertius Liber: aut personas sæculares, seu laicas; uti sunt Sponsalia, & Matrimonium, eorum statui proprium, de quibus in quarto Libro agitur.

Igitur in hoc Tertio Decretalium Libro tractatur de Clericis, horumque obligationibus, & rebus; puta Beneficiis, Decimis, ac hujusmodi, simul & de Ecclesiis, atque pertinentibus ad istas. Et quia Clerici in genere, alii sunt sæculares, alii Regulares: de Clericis sæcularibus incipit præfens Liber tractare, & varia, quæ ipsos, nec non & Beneficia, resque Ecclesiasticas eorum curæ commendatas concernunt, per priores 30. Titulos resolvit. De Clericis autem Regularibus à 31. Titulo tractare incipit: atque circa finem à Titulo 40. & deinceps tractat ea, quæ Ecclesiarum consecrationem, Sacramentorum administrationem, venerationem Sanctorum, jejuniorum observantiam, immunitatem Ecclesiarum, & alia hujusmodi concernunt; pro ut amplius tum in textu Juris, tum in progressu patebit. Unde pergendo IN NOMINE DOMINI, sit